

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 25 เรื่อง งบกระแสเงินสด โดยในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาจากรายงานการเงิน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งหนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสอบถามผู้จัดทำงบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ยกเว้นบริษัทในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ เงินทุนหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต และบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างแก้ไขดำเนินงานและในขณะเดียวกันก็ได้จัดแบ่งประเภทธุรกิจออกเป็น 5 หมวด คือ อุตสาหกรรมการผลิต เกษตรอุตสาหกรรม บริการ การพาณิชย์ และอื่นๆ โดยทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 68 บริษัท

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสด พบว่าหัวข้อในการจัดทำงบกระแสเงินสดที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากมากที่สุด คือกิจกรรมดำเนินงาน รองลงมาคือ กิจกรรมจัดหาเงินและ กิจกรรมลงทุนสาเหตุส่วนใหญ่ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากดังกล่าวมีสาเหตุมาจาก

1. ปัญหาด้านข้อมูลของบริษัท ได้แก่ ข้อมูลของบริษัทมีความซับซ้อน ในบางครั้งการจัดทำงบกระแสเงินสดจะต้องอาศัยข้อมูลจากแผนกอื่นเป็นผลทำให้การจัดทำล่าช้าและอาจได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนเป็นผลให้กระแสเงินสดที่ได้บิดเบือนไปจากความเป็นจริง และเนื่องจากการจัดทำงบกระแสเงินสดต้องใช้ข้อมูลทั้งในส่วนข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลอื่นนอกเหนือจากข้อมูลทางการบัญชีหากระบบการทำงานและระบบบัญชีของกิจการดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ถูกต้อง

2. ปัญหาด้านมาตรฐานการบัญชี ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีเป็นภาษาทางการอ่านเข้าใจยากทำให้ผู้อ่านตีความหมายของมาตรฐานการบัญชีคลาดเคลื่อนเป็นผลให้จัดทำงบกระแสเงินสดไม่ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน คำอธิบายรายการต่างๆไม่ชัดเจน ตัวอย่างประกอบใน

มาตรฐานบัญชีมีน้อยเกินไปไม่ครอบคลุมกับรายการค้าที่เกิดขึ้นจริงๆทำให้เมื่อเกิดปัญหาขึ้นไม่สามารถใช้มาตรฐานบัญชีเป็นหลักในการจัดทำได้

3. ปัญหา(ผู้จัดทำ)บุคลากร ได้แก่ ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดแสดงรายการที่เกิดขึ้นเข้าสู่หัวข้อกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน รายการที่ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่จำแนกเข้าสู่กิจกรรมไม่ถูกต้อง เช่น สัญญาเช่าทางการเงิน ถ้าไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น หนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ที่ดินรอการพัฒนา ถ้าไรจากการขายเงินสด ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เช่นผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ของวงเงินสินเชื่อจำนวนเงินของกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมจัดหาเงิน และกิจกรรมลงทุนในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรง

ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรงมีความยุ่งยากโดยมีสาเหตุมาจากการจัดทำที่ต้องใช้เวลานาน โดยเฉพาะใช้เวลาในการเก็บรายละเอียดข้อมูลต่างๆที่จำเป็นในการจัดทำงบกระแสเงินสด นอกจากนี้จะต้องมีการคำนวณหาจำนวนเงินในรายการที่เกี่ยวข้องเป็นเกณฑ์เงินสดซึ่งต้องอาศัยการคำนวณที่แม่นยำและรายละเอียดประกอบที่ถูกต้อง และนอกจากนี้สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความยุ่งยากคือโปรแกรมบัญชีที่ใช้อยู่ไม่สามารถจัดทำงบกระแสเงินสดได้

แต่ยังพบว่าผู้จัดทำงบกระแสเงินสดบางส่วนเห็นว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรงไม่มีความยุ่งยากเพราะว่าหากจัดเก็บรายละเอียดต่างๆ ได้ครบถ้วนก็จะสามารถคำนวณได้ถูกต้องและรวดเร็ว

ปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อม

ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อมไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก เพราะหากจัดเก็บรายละเอียดได้ครบถ้วนก็จะสามารถทำได้ถูกต้องและรวดเร็วแต่ถึงอย่างไรก็ต้องใช้ความระมัดระวังในการจัดทำบางรายการเช่นรายการที่สามารถจัดประเภทให้เป็นได้ทั้งกิจกรรมดำเนินงานและกิจกรรมลงทุน

แต่อย่างไรก็ตามผู้จัดทำงบกระแสเงินสดบางส่วนเห็นว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางอ้อมมีความยุ่งยาก สาเหตุมาจากการจัดทำจะต้องปรับรายการ

ที่กระทบรายการกำไรสุทธิให้เป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงานการจัดประเภทรายการซึ่งในการจัดทำจะต้องมีความยืดหยุ่นตามลักษณะของกิจการ และนอกจากนี้ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างแท้จริง

ปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมลงทุน

ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมการลงทุนไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก เพราะรายการในส่วนของกิจกรรมลงทุนมีน้อยและไม่ค่อยซับซ้อน

และนอกจากนี้ยังพบว่าผู้จัดทำงบกระแสเงินสดบางส่วนเห็นว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมการลงทุนมีความยุ่งยาก สาเหตุมาจากการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเก็บรายละเอียดการซื้อขายทรัพย์สินระหว่างปีให้ถูกต้องและครบถ้วนซึ่งบางรายการมีความซับซ้อนต้องอาศัยเวลาในการจัดทำมาก

ปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมจัดหาเงิน

ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมจัดหาเงินไม่มีความยุ่งยากเพราะรายการในส่วนของกิจกรรมจัดหาเงินมีน้อยและรายละเอียดไม่มาก

แต่ยังพบว่าผู้จัดทำงบกระแสเงินสดที่เห็นว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมจัดหาเงินมีความยุ่งยากซึ่งมีสาเหตุมาจากการวิเคราะห์ในการจัดประเภทรายการ ความยุ่งยากในการจัดประเภทรายการบางรายการเช่น เงินปันผล เงินที่จ่ายในส่วนของการเพิ่มทุนการกู้ยืมเป็นเงินสกุลต่างประเทศ

ข้อค้นพบ

1. โปรแกรมบัญชีที่องค์กรของผู้จัดทำงบกระแสเงินสดใช้ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.2 ไม่สามารถจัดทำงบกระแสเงินสดได้ บางองค์กรอยู่ในช่วงกำลังพัฒนาโปรแกรมบัญชีให้สามารถจัดทำงบกระแสเงินสดได้

2. ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดเลือกที่จะแสดงกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานโดยวิธีทางตรง เพราะ

2.1 ผู้สอบบัญชีแนะนำให้ใช้ ร้อยละ 22.2

2.2 เลือกใช้ตามบริษัทแม่ ร้อยละ 11.1

2.3 เพื่อประโยชน์ในการประมาณเงินสดในอนาคต ร้อยละ 88.8

2.4 ประหยัดค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการจัดเตรียมข้อมูล ร้อยละ 44.4

3. ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดที่ได้เลือกแสดงกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยวิธีทางอ้อม เพราะสะดวกในการจัดทำ ร้อยละ 49 โดยไม่คำนึงถึงวิธีที่บริษัทแม่ใช้ในการจัดทำงบกระแสเงินสด คำแนะนำของผู้สอบบัญชี ประโยชน์ในการประมาณเงินสดในอนาคต และประหยัดค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการจัดเตรียมข้อมูล

4. ผู้จัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่ร้อยละ 67.6 ไม่เคยได้รับการอบรม การจัดทำงบกระแสเงินสด

5. ในการจัดทำงบกระแสเงินสดผู้จัดทำไม่ประสบความสำเร็จในการจัดทำงบกระแสเงินสดในหัวข้อกิจกรรมจัดหาเงิน

6. ปัญหาในการจัดทำงบกระแสเงินสดส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดขึ้นจากปัญหาด้านองค์กร

7. ผู้จัดทำงบกระแสเงินสด ร้อยละ 39.7 เห็นว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดมีความยุ่งยากมากกว่าการจัดทำงบดุลและงบกำไรขาดทุน

8. ผู้จัดทำงบกระแสเงินสด ร้อยละ 14.7 ไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “มาตรฐานฉบับที่ 25 เรื่อง งบกระแสเงินสดจัดทำโดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจยาก และควรมีคำอธิบายรายละเอียดและตัวอย่างให้ครอบคลุมมากกว่านี้” เพราะมาตรฐานการบัญชีมีความชัดเจนและภาษาที่ใช้สามารถอ่านเข้าใจได้ง่ายคืออยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรจัดให้มีการอบรมการจัดทำงบกระแสเงินสดหากเป็นกิจการใหญ่อาจจะมีการจัดอบรมการจัดทำงบกระแสเงินสดขึ้นภายในองค์กรเองเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดแก่ผู้จัดทำเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้

2. การจัดเก็บข้อมูลของบริษัทจะต้องจัดเก็บอย่างละเอียดครบถ้วนเพื่อสะดวกต่อการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำงบกระแสเงินสด

3. รูปแบบในการเปิดเผยรายการในงบกระแสเงินสดจะต้องมีรูปแบบเดียวกันและควรมีการวิเคราะห์เกี่ยวกับงบกระแสเงินสดเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุนด้วย

4. การแสดงงบกระแสเงินสดต้องมีรูปแบบเดียวกันและควรแสดงในลักษณะงบกระแสเงินสดเปรียบเทียบเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน